

Kuntien ja seutukuntien lausunnot

Pohjois-Pohjanmaan liitto, talous- ja toimintasuunnitelma 2021 - 2023, talousarvio 2021

Maakuntahallitus	Näkemykset ja ehdotukset
Flöjt Mika	"Iijoen ja Oulujoen vaelluskalojen palauttaminen pikaisesti luonnonmukaisilla ohitusuomilla jokivarsien aluepoliittisen kestävän kehittymisen: vetovoiman, virkistyksen ja elinvoiman kestäväksi kehittymiseksi. "
	"Oulujoen vesivoiman kulttuuriperintöhanke laitetaan tauolle siihen saakka Fortum toteuttaa KHO:n todentamat (2020) velvoitteet vaelluskalauomien toteuttamiseksi Oulujoen patoihin. Pitää muistaa että mm. Muhoksen montan patoon oli alkuperäisissäkin lupaehdoissa velvoite vaelluskalojen padon ohittamiselle ja siihen 5 kuutiota vettä. On korkea aika että Pohjois-Pohjanmaan maakunta edistää Oulujoen jokivarren elinvoiman, virkistyksen ja alupolitiikan kestäväää kehittymistä palauttamalla vaelluskalat vesistöön. Ei voida puoltaa vesivoimaa kulttuuriperintöhankeena, kun vesivoimayhtiöt (Fortum) eivät halua palauttaa vaelluskaloja luonnonmukaisilla ohitusuomilla ja siten palauta jokiluonnon monimuotoisuuden ja jokikalastuksen kulttuuriperintöä. "
Muut jäsenet	Mittariston täsmentäminen, konkreettiset mittarit
	Viitostie kehityskäytäväksi, huomio myös pieniin teihin. --> huomioitu
Yhteistyötoimikunta	Näkemykset ja ehdotukset
	s. 27: lisätään lokeroon organisaation johtamisrakenne ja tekstiin " ja liiton johtamisrakennetta tarkastellaan" --> huomioitu
	s. 29: lisätään fasilitointikoulutus --> lisätty
Kunta/seutukunta	Näkemykset ja ehdotukset
Ylivieskan kaupunki, Sievin kunta, Oulaisten kaupunki	S. 16, ylimaakunnallisiin kehityskäytäviin tulee lisätä maininta 86/83 Aluekehitys ry:stä. --> huomioitu
Ylivieskan kaupunki, Kuusamon kaupunki, Nivalan kaupunki, Oulaisten kaupunki, Kalajoen kaupunki	S. 16 lisäys: Suomeen on syntynyt 56 kaupungin muodostama seutukaupunkiverkosto, johon kuuluu Pohjois-Pohjanmaalta seitsemän kaupunkia: Kalajoki, Kuusamo, Nivala, Oulainen, Pudasjärvi, Raahen ja Ylivieska. Valtakunnallisella seutukaupunkiverkostolle on tehty vuonna 2018 seutukaupunkiohjelma, jossa keskeisinä osina ovat omaehtoinen kehittäminen, sopimuksellisuus/kumppanuus sekä verkostokehittäminen. Pohjois-Pohjanmaan liitto näkee seutukaupunkiverkoston syntymisen tärkeänä välineenä ja maakunnan seutukaupunkien aktiivinen mukanaolo tukee osaltaan koko maakunnan kehitystä. --> huomioitu, integroitu kokonaisuuteen
Kuusamon kaupunki, Oulaisten kaupunki, Oulun kaupunki, Limingan kunta	Lisäys kulttuuriohjelmaan koskevaan osioon Oulu 2026 -kulttuuripääkaupunki -hankkeesta. --> lisätty
Oulun kaupunki, Limingan kunta	Oulun seudun kunnat esittävät, että Pohjois-Pohjanmaan maakunnan vuodelle 2021 esitetty alijäämäinen talousarvio tasapainotetaan toimintamenoja vähentämällä.

Oulun kaupunki, Limingan kunta	Oulun seudun kunnat nostavat strategisiin tavoitteisiin Suomen kestävän kasvun ohjelman Pohjois-Pohjanmaalla. Suomen kestävän kasvun ohjelman hankkeet ja niiden saama mahdollisimman hyvä rahoitus vuosina 2021-2023 tulisi olla yksi keskeisimmistä strategisista tavoitteista ja mittareista. Suomen kestävän kasvun ohjelman kansalliset painopisteet sopivat hyvin Oulun seudun ja Pohjois-Pohjanmaan maakunnan elinkeinorakenteeseen. Pohjois-Pohjanmaan tulee olla ensimmäisten joukossa hyödyntämässä EU:n elvytysrahoitusta. Tärkeää siis vaikuttaa EU:n elvytysrahoitukseen ja sen esille nostaminen toimintasuunnitelmassa.
lin kunta	Suunnitelmassa valmistuduttava kestävän elvytyksen rahoituksen avautumiseen, määriteltäisiin elvytyksellisesti merkittävimmät maakunnan kehittämiskärjet ja liiton suunnitelma siitä, mitä elvytyksellä tavoitellaan suhteessa työpaikkoihin ja yritystoimintaan. Elvytysvarojen edunvalvonnan lisäksi tulisi varmistaa maakunnallinen tahtotila merkittävistä kärkihankkeista, jotta niillä tarpeeksi suurina kokonaisuuksina saadaan aikaan tehokasta kokonaisu-elvytystä.
	Iijoen ja Oulujoen vesistöjen kestävän kehityksen osalta lin kunta toivottaa Pohjois-Pohjanmaan liiton tervetulleeksi sidosryhmätahona mukaan myös Iijoki-sopimuksen toimeenpanoon.
	Ratayhteyksien edistäminen liitetään mukaan työryhmiin kuten Itämerikomission liikennetyöryhmään. Ratayhteydet ovat merkittäviä kilpailukyvyyn vahvistajia ja niiden kautta maakuntaan saavutettavan hyödyn ohjautumiseen tulee varautua kaksoisraideinvestoinneilla Kemin alueen biotalousinvestointien käynnistyessä.
	Toimintasuunnitelmassa todetaan, ettei koronapandemia ole vaikuttanut maakuntaliiton taloudelliseen tilanteeseen. Tämä on ristiriidassa sen kanssa, että kunnat rahoittajina ovat isojen leikkausten äärellä. Koronatilanne tulisi huomioida maakuntaliiton taloussuunnitelmassa.
Kuusamon kaupunki	Alueellisen kasvun, kansainvälistymisen ja vetovoiman näkökulmasta maakunnan liiton roolina toivotaan olevan paitsi koko maakunnan vetovoimaisuuden kehittäminen, myös alueensa kuntien aktivoijana ja yhteistyöhön kannustajana toimiminen. Maakunnan vetovoima kehittyy alueiden vetovoiman kautta.
	Oulu-Kuusamo -yhteyden (vt.20) kehittäminen ohituskaistoilla ja turvallisilla yli- ja alikululuilla sekä yhteydellä kansainväliselle Korttesalmen rajanylityspaikalle saakka tulisi lisätä suunnitelmaan. Samoin Kuusamon kansainvälisen lentokentän kehittäminen on tarpeen.
	Koulutuksen kehittämisen osalta tulee huomioida maakunnan sisäiset rakenteelliset eroavaisuudet työmarkkinatilanteessa siten, että panostetaan koulutuksen kehittämiseen maakunnan eri osissa elinkeinoelämälähtöisesti. Koulutusta kullakin alueella tulisi löytyä erityisesti niillä koulutusaloilla ja tasoilla, joiden osaajille kyseisellä alueella on suurin tarve
	Maakuntien välistä yhteistyötä toteutetaan Pohjois-Suomen liikenne- ja logistiikkatyöryhmän ja ylimaakunnallisten kehityskäytävien toimesta. Kuusamon kaupunki esittää, että tärkeä toimija Viitostie ry lisätään työryhmien luetteloon sivulle 16.
	Kehitettäväksi kohteeksi metsä- ja puuteollisuus.
Limingan kunta	Alueen koulutustarjonnan kehittäminen tulee perustua tunnistettuihin tulevaisuuden tarpeisiin ja opintojen vastaavuus työelämän vaatimuksiin varmistetaan jatkuvalla yhteistyöllä elinkeinoelämän toimijoiden kanssa. Tarvittaessa tulee alueen osaamisperusta ja koulutustarjonta kyetä turvaamaan myös uudentyypisillä joustavammilla ja verkostomaisilla ratkaisuilla.
	Valtatie 8:n merkitys käynnistyneiden suurhankkeiden, matkailun sekä asumisen keskittymisen myötä tulee huomioida liikennejärjestelmien kehittämisessä edelleen voimakkaasti.

Oulaisten kaupunki	<p>Yhteisöveroa koskevan kohdan tarkennus: korotus koskee koko vuotta, "otettiin käyttöön heinäkuussa" antaa virheellisen kuvan.</p> <p>Euroopan unionin pohjoisten alueiden painoarvo ja siihen kohdistuva säätely strategisten linjausten kärkeen.</p> <p>Maakuntavaltuustolle ja -hallitukselle tarjotaan vuosittain normaalin kokousrytmin lisäksi teams-kokouksia ajankohtaisista asioista.</p> <p>Positiivinen kanta työperäisten, koulutettujen maahanmuuttajien rekrytoimiseen maakuntaan.</p> <p>Ilmastotiekartan korvaaminen termillä ohjelma --> ilmasto-ohjelma.</p>
Oulun kaupunki	<p>"Koronaepidemian vaikutukset eivät juurikaan näy kuntien verotuloissa. Loppuvuoden kehitykseen vaikuttaa kunkin kunnan yritys rakenne ja se, miten eri yritykset kestävät mahdollisia uusia rajoitustoimenpiteitä. (Sivu 6)." Teksti esitetään korjattavaksi muotoon: Koronaepidemia on vaikuttanut ja tulee vaikuttamaan merkittävästi verotuloihin. Vuosien 2020 ja 2021 osalta kuntien yhteisöverokertymää kompensoi kuntaryhmän kymmenen prosenttiyksikön korotus. Kunnallisverotulon kasvu on huomattavasti vaatimattomampaa kuin ennen koronaepidemiaa arvioitiin. --> asia huomioitu, tekstiä korjattu</p> <p>"Maakunnan laajakaistan tilanne on hyvä, joten tavoitetta siirretään sähköisten palveluiden ja digitaalisuuden hyödyntämiseen ja tasa-arvon edistämiseen (sivu 13)." Teksti esitetään korjattavaksi muotoon: Laajakaistan peittävyttä täytyy parantaa edelleen, jotta sähköiset palvelut ovat yhdenvertaisesti saatavilla ja digitaalisuutta voidaan kattavasti hyödyntää.--> asia huomioitu ja tekstiä täydennetty</p> <p>Toimintasuunnitelmasta, älykkästä erikoistumisesta ja innovaatiotoiminnasta puuttuvat Oulun innovaatioallianssin (OIA) uuden strategian painopisteet ja niiden toteuttamisen tukeminen. OIA:n painopisteet ovat digitalisaatio kaupunkiympäristön muutoksessa, digitaaliset hyvinvoinnin ja terveyden ratkaisut sekä kestävä kiertotalous ja puhtaat ratkaisut. Painopisteet vahvistavat koko Pohjois-Suomen innovaatiotoimintaa ja kilpailukykyä. Lisäksi OIA:n strategian toteuttaminen kytkeytyy Oulun kaupungin, alueen toimijoiden ja valtion väliseen ekosysteemisopimukseen.</p> <p>Vaikuttaminen rata-asioihin ja valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman valmisteluun vahvasti esille.</p>
Pyhännän kunta, Haapaveden kaupunki	<p>Toimintasuunnitelman esitystapa ja teksti on selkeytynyt ja kiteytynyt aiemmasta, mikä on positiivista. Edelleen kuitenkin tekstissä on tiivistämisen tarvetta ja paikoin runsaasti aluekehittämisen slangia jaiilmaisuja, jotka eivät tee asiakirjasta kovin lukijaystävällistä</p> <p>Pohjois-Pohjanmaan liiton toiminta on monipuolista ja siinä on tiedostettu hyvin ajankohtaiset maakunnan kehittämisen tarpeet ja maailman meno. Tuloksellisuuden mittaaminen on kuitenkin jatkuvasti ongelmallista. Strategisten tavoitteiden ja etenkin niiden mittareiden tiivistetty ilmaisu (s. 8-9) on epäilemättä vaikeaa, mutta siinä tulisi edelleen pyrkiä parannuksiin. Etenkin mittareiden kohdalla em. ammattislangi ja ilmaisujen yleispiirteisyys heikentävät edelleen ymmärrettävyyttä.</p> <p>Pohjois-Pohjanmaan liittoon on vuosien varrella perustettu lukuisa joukko erilaisia neuvottelukuntia ja työryhmiä (s. 11). Maakuntahallituksen tulisi tarkastella säännöllisesti osana vuosisuunnittelua ko. elinten jatkuvaa tarpeellisuutta.</p> <p>Maakuntaliiton toiminta on suurelle yleisölle jatkuvasti suurelta osin tuntematonta ja siksi viestinnän tulee olla jatkuvasti kansantajuista ja aktiivista. Maakuntahallinnon toimielinten viestinnästä ei tekstissä mainita maakunnan yhteistyöryhmää lukuun ottamatta mitään.</p> <p>Talousarviotaulukoissa lukujen muutosten perusteluja ei aukaistariittävän hyvin. Vaikka kehityssuunta lukujen valossa vaikuttaa jäsenkuntien kannalta oikealta, olisi hyvä tietää, mitä lukujenmuutosten takana on.</p>
Pyhäjärven kaupunki	<p>Hyvinvointia kunnille ja asukkaille: kunnille suunnataan vain resurssien puitteissa järkevän laajuista verkostotyötä, joka ei syrjäytä varsinaista ruohonjuuritason työtä.</p> <p>Kuntien elinvoimaisuudelle pitäisi asettaa mittari myös ERM-alueille myönnetyn kehittämisrahoituksen osalta.</p>

	E75:n suunnitteluvalmiuden nostaminen.
Reisjärven kunta	Maakunnan eri alueiden ominaispiirteiden sekä reuna-alueiden ja pienten kuntien huomioon ottaminen vahvemmin esille.
Raahen kaupunki	Raahen seudun liikenteen, sataman, valtatie 8:n ja alueen saavutettavuutta parantavien ratayhteyksien kehittäminen tulee kytkeä tiiviisti maakunnan liikennejärjestelmätyöhön.
	Digitaalisen saavutettavuuden kehittämistyössä tulee huomioida kansalliset ohjelman ja hyödyntää niiden tarjoamia resursseja aikaansaannoksia.
	Alueille kohdistetaan kehittämisosa-alueita tukevaa tutkimustoimintaa ja koulutusta. Tulevaisuusorientoitunut yritysten toimintaympäristön kehittäminen.
	Osaavan työvoiman saatavuuden parantaminen. Koulutustarjonnan kehittäminen tulee perustua tunnistettuihin tulevaisuuden tarpeisiin ja opintojen vastaavuus työelämän vaatimuksiin. Yhteistyö elinkeinoelämän kanssa. Uudentyyppisiä joustavia ja verkostomaisia ratkaisuja.
	Rahoituksen kohdistaminen kuntien elinvoimaan ja houkuttelevuutta lisääviin kehittämiskohteisiin. Maakuntatasoinen valtakunnallinen vaikuttaminen ja edunvalvontatyö kuntatalouteen liittyvissä uudistuksissa elintärkeää.
	Kuntien ja seutujen osallistaminen sekä tiedon jakaminen ja välittäminen. Tilannekuvan hyödyntäminen aktiivisessa kansallisessa ja kansainvälisen tason edunajamisessa. Kehittämistoimenpiteiden vaikuttavuuden varmistamiseksi tunnistettava alueen asukkaiden ja sinne tavoiteltavien ihmisten tarpeet.
	Hankkeiden toimintaa tulee tehostaa. Esim. digitaalinen työkalupakki ja tiedotuksen lisääminen kehitettyjen hyvien käytänteiden ja konkreettisten työkalujen jakamiseksi koko maakunnan alueelle.
	Aluesuunnittelun tulee olla tulevaisuusorientoitunutta, mahdollistavaa ja muutosjoustavaa. Toimintaympärisössä tapahtuviin muutoksiin reagoinnin tulee olla nopeaa ja edellyttää jatkuvan strategiaproessin käyttöönottoa.
	Aktiivinen osallistuminen käynnissä olevan maankäyttö- ja rakennuslain kokonaisuudistamistyöhön.
	Tiukka talouskuri. Ei maksuosuuksien nostoa.